

October 20, 1978
Embassy of the Republic of Bulgaria, Havana,
'Relations Between Cuba And the USA - Situation
And Perspectives, Havana, 1978'

Citation:

"Embassy of the Republic of Bulgaria, Havana, 'Relations Between Cuba And the USA - Situation And Perspectives, Havana, 1978'", October 20, 1978, Wilson Center Digital Archive, Diplomatic Archive of the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Bulgaria (Diplomatic Archive of the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Bulgaria), Sofia, 1979, op. 35, d. 107, a. e. 1900. Contributed and translated by Radoslav Yordanov. <https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/300991>

Summary:

An historical overview of Cuban-American relations up through the administration of US President Jimmy Carter.

Original Language:

Bulgarian

Contents:

Transcript - Bulgarian
Translation - English

за служебно ползуване

ПОСОЛСТВО НА НР БЪЛГАРИЯ, ХАВАНА

ОТНОШЕНИЯТА МЕЖДУ КУБА И САЩ -СЪСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВИ.

ХАВАНА, 1978

(f. 88)

Историята на отношенията между Куба и САЩ е история на един безкраен низ от враждебност, която понякога е стигала до крайности, друг път е затихвала, за да избухне с нова сила. Причината за това, от една страна, са бруталните империалистически стремежи на САЩ спрямо Куба и от друга страна, самоотвержената борба на кубинския народ за извоюване на своята национална независимост и социално освобождение.

Началото на тази враждебност започва от втората половина на миналия век, когато през 1968 г. кубинския народ започна знаменитата тридесетгодишна война против испанското колониално владичество "без да получава каквато и да било подкрепа от нито една латиноамериканска държава при активното враждебно отношение на правителството на САЩ към усилията на кубинските патриоти, които се стремяха да доставят оръжие на борещите се". [1]

През погледа на империалистическите кръгове на САЩ от онази епоха, Куба е един бъдещ робовладелски щат. Според техните пресмятания това не е утопия, а една реалност към която методически се стремят. Осъществяването на тази политика започва със създаването на така нареченото "анексионистично движение", което според тях е логичен израз на "явната мисия", която САЩ смятат, че са призвани да изпълняват като "римляни на континента".

"Ние сме римляни, пише Холмес, и ще последват наши последователни окупации, битки и завоевания". [2]

Когато към края на 1897 и началото на 1898 година кубинският народ вече е на прага на свободата, за извоюването на която в продължение на тридесет години бе пролял реки от кръв, САЩ решават, че е дошъл момента да се намесят във войната. Американски войскове части извършват десант на острова и

(р. 1 [f. 89])

войната се превръща в кубино-американо-испанска. В град Сантяго Де Куба, люлката на кубинската националноосвободителна борба, дебаркират американски войски, разгромяват испанския флот, окупират града и предотвратяват навлизането на националноосвободителната. Между това американски войскове части превземат Хавана и другите по—главни градове на страната. Интервенти и довчерашни кубински робовладелци разгръщат масирана кампания за пропагандирането на "щедрата помощ", която американците са дали на куба за да я "освободят" от испанско колониално владичество.

Американската дипломация форсира подписването на Парижкия Мирен договор от 10 октомври 1898 година, съгласно който Куба, филипинските острови и Порто Рико стават американски колонии. На 1 януари 1899 година испанските колониални власти предават властта на американския генерал Джон Р. Брук, който е назначен от правителството на САЩ за военен губернатор на Куба.

В отговор на бруталната окупация, кубинската националноосвободителна армия, която все още не е разтурена, започва отново да се готви за война, този път срещу новите колонизатори на страната. Това принуждава американците да променят своята тактика. Вашингтон очевидно, бе взел под внимание

предупрежденията на Лондон, че насилственото полагане на власт в Куба може да предизвика враждебност. [3] САЩ изоставят проекта за анексия, като считат, че могат да наложат господството си над Куба без да я анексират и по такъв начин ще изглежда, че е удовлетворено и искането на въстаническата армия за една "независима" държава.

През 1901 година, когато се свиква Учредително събрание на Куба, за да приеме първата конституция на страната, САЩ предлагат да се включи поправка в конституцията /известна под името "Поправката Плат"/. Учредителното събрание категорично отхвърля това предложение. Тогава американския военен губернатор заявява, че докато поправката не бъде приета, американската армия няма да се оттегли от Куба. При тази алтернатива Учредител-

(р. 2 [f. 90])

ното събрание е принудено да гласува "Поправката на Плат", която дава извънредно големи привилегии на САЩ: те могат да се намесват безпрепятствено във вътрешните работи на страната, като при необходимост американски войскове части могат да навършват десант на острова; американското правителство може да сваля и назначава угодни нему кубински правителства, да внася неограничено свои капитали, да експлоатира богатствата на страната. През 1903 година съгласно така наречения договор за |"реципрочност" се дават големи улеснения за американския внос в Куба, докато кубински стоки /захар и тютюн/ не получават улеснение за внос в САЩ. Всичко това дава възможност за неограничено господство върху икономическия и политическия живот на страната. Успоредно със стремителното нарастване на американските капиталовложения в Куба, се усилва изкупуването на безценица на най-плодородните Кубински земи. Изкупени са тръстиките плантации и старите испански фабрики за производство на захар.

През 1903 година САЩ "наемат" кубинското пристанище недалеч от град Гуантанамо и го превръщат в своя военноморска база, която въпреки волята на кубинския народ, съществува и до наши дни.

Бруталната неоколониална политика на САЩ спрямо Куба предизвиква нарастващото недоволство на кубинския народ. Появява се кубинска работническа класа става надежден съюзник на селските маси, които бяха изнесли на гърба си тридесетгодишната война срещу испанските поробители. При всяка проява на свободолюбивия дух на кубинците, застрашаващ интересите на САЩ, в Куба нахлуват американски войски. В продължение на 36 години те окупираха пет пъти страната: 1898 - 1902 г.; 1906 - 1909 г.; 1912 г.; 1917 - 1920 г. и 1933 - 1934 г.

Будното съзнание на кубинския народ, вдъхновено от Великата октомврийска социалистическа революция, издигна на нов по-висок етап борбата против американското господство над страната.

(р. 3 [f. 91])

През 1925 година е основана Кубинската комунистическа партия, която сплотява работническата класа и селските маси в борбата против местната олигархия и американския империализъм.

През тридесетте години, в резултат на героичната борба на народа и прогресивните революционни сили, "Поправката Плат" е отменена. Правителството на САЩ е изправено пред необходимостта да търси нови по-ефикасни методи за отстояване на своето господство в Куба. То прибегна до насаждането на открита фашистка диктатура с издигането на власт диктатора Фулхенсио Батиста, на когото заповядва превъоръжаване на кубинската армия и предприемане на драстични мерки против надигащата се революционна вълна, задача с която Батиста успешно се справя. Това до известна степен допринася за разединение на революционните сили и изправя страната пред

още по-голямо засилване на проникването на американските монополи, увеличаване на корупцията и безработицата. С това мисията на Батиста е изпълнена и правителството на САЩ го сваля от власт и на негово място поставя "по-демократични" президенти.

След Втората световна война борбата на кубинския народ против американското политическо и икономическо господство и марионетните диктаторски режими бързо нараства, което принуждава САЩ отново да поставят на власт Батиста /10.3.1952 г./.

Въпреки това, редовете на революционното движение укрепват. Най-ярък израз в тази борба, както е известно, е нападението на казармата "Монкада" от група млади революционери начело с Фидел Кастро.

Очевидно, нито американските империалисти, нито олигархията са си давали сметка, че започналата въоръжена борба само след пет години, пет месеца и пет дни, на 1 януари 1959 г. ще доведе до сгромолясаното на фашистката диктатура на Батиста и установяването на революционна власт на народа.[\[4\]](#)

(р. 4 [f. 92])

През целия този труден период на въоръжена борба САЩ най-активно подпомагат диктаторския режим и неговата отчаяна борба против въстаническата армия. В навечерието на победата на революцията правителството на Айзенхауер замисля организирането на десант на американски войскове части, които да съдействат за извършване на преврат и осуетят народната победа. Стремителното настъпление на въстаническите войски към Хавана осуетява този замисъл.

След като американското правителство не бе успяло да предотврати рухването на диктатурата на Батиста, то решава да направи всичко възможно за спиране на революционния процес а страната, за свалянето от власт на революционното правителство и спиране "заразата" на Куба в Латинска Америка, като за целта използва всички средства - от въоръжената интервенция до прехвърлянето на диверсанти, опити за атентати срещу кубинските ръководители.

Въоръжената интервенция на плажа Хирон /април 1961 година/, която бе първото поражение на САЩ в Латинска Америка, Караибската криза /1962 г. /, непрекъснатите полети на американски разузнавателни самолети, икономическата блокада, неспирна клеветническа кампания против революционната власт - всичко това е продължение на близо едновековната враждебност на САЩ срещу свободолюбивите стремежи на кубинския народ.[\[5\]](#)

Както е известно, в началото на 60-те години САЩ заставиха всички латиноамерикански държави /с изключение на Мексико/ да скъсат дипломатическите си отношения с Куба и по такъв начин да доведат страната до пълна изолация.[\[6\]](#)

I.

Въпреки всичко, американският империализъм не успя да задуши к спре развитието на революционния процес в Куба, което след едно десетилетие породи у някои латиноамерикански страни

(р. 5 [f. 93])

смелостта да пристъпят към нормализиране на насилствено скъсаните дипломатически отношения с Куба. Започналият процес на размразяване на отношенията между Куба и някои демократични правителства в Латинска Америка в началото на седемдесетте години доведе до възстановяването на дипломатическите отношения на Куба с Чили, Перу, Венецуела, Колумбия, Панама, Коста Рика. Куба установи дипломатически отношения с Гвиана и Ямайка,

Американската дипломация вече не беше в състояние да поддържа диктат

върху тези правителства. Провалът на американската агресия във Виетнам, рухването на португалския фашистки режим и усиляването на националноосвободителната борба на бившите португалски колонии в Африка, до известна степен бяха отклонили вниманието на САЩ от Куба. От друга страна, хладнокръвно мислещи политици в САЩ бяха стигнали до твърде горчивия извод, че икономическата блокада, непрекъснатите враждебни действия не само, че не успяха да спрат революционния процес в Куба, но бяха изправени пред твърде неприятния за тях факт, че кубински войскове части се сражаваха по бойните полета на Африка. Военната помощ, която Куба оказваше на Ангола, Гвинея-Бисау, Мозамбик, по-късно на Етиопия и др., беше от решаващо значение; нещо по-тревожно - революционния процес в тези страни придобиваше все по-ясно изразен социалистически характер. Всичко това предизвика необходимостта от но-голяма гъвкавост на американската дипломация спрямо Куба - вместо конфронтация, която явно бе претърпяла пълен провал, подхвърляне лицемерната, но съблазнителна примамка за нормализиране на отношенията между САЩ и Куба. Хенри Кисинджър даде първите си изявления, че би могло да настъпи размразяване на отношенията между Куба и САЩ, но при условие, че Куба престане да се "намесва" във вътрешните работи на някой африкански страни и изтегли своите войскове части от тези страни.

Кубинското революционно правителство не отдаваше сериозно внимание на тези декларации за подобряване на отношения-

(р. 6 [f. 94])

та с Куба, тъй като добре познаваше дипломатическите ходове на Кисинджър, който не смесваше думите с делата. Най-ярък израз за това бе взривяването на кубинския пътнически самолет през месец октомври 1976 година над Барбадос, от агенти на ЦРУ.

Сярна на свое пролетарски интернационален дълг, Куба продължаваше да оказва морална и военна помощ на борещите се народи от бившите португалски колонии в Африка, както и на редица други африкански страни подложени на системните агресивни действия на Южна Африка.

II.

В началото на 1977 година след поемането на властта от новия президент на САЩ Джими Картер, за пръв път след скъсване на дипломатическите отношения между Куба и САЩ /месец януари 1961 година/, бе отбелязан нов етап в отношенията между двете страни. Администрацията на Картер предприе конкретни стъпки насочени към нормализирането на отношенията между двете страни. Преустановена бе острата враждебност спрямо Куба, спрени бяха полетите на американските разузнавателни самолети над Куба, вдигнато бе ембаргото на американски граждани да посещават Куба, от своя страна кубинското правителство даде съгласието си да приема американски граждани, въпреки, че си даваше ясна сметка, че по такъв начин в Куба могат да проникнат терористи, агенти на ЦРУ. Постигнато бе регулиране на ползването на териториалните води за риболов между Куба и САЩ. Най-сетне, по предложение на САЩ, бе постигнато споразумение двете страни да открият в съответните столици така наречените "канцеларии за защита на интересите" с щат по един дипломатически служител и 9 помощници.

През април 1977 година Куба бе посетена от американския сенатор Джордж Макговърн, член на Комитета за международни връзки към Сената на САЩ, който установи преки контакти с кубинските ръководители.

(р. 7 [f. 95])

В интервю пред кубински журналисти на въпроса "как се е чувствал по време на своя престой в тази първа социалистическа страна в Латинска Америка," Макговърн отговори, че "никога през живота си не се е чувствал така свободен,

както в Куба."

По-късно бяха на посещение представители на американските делови кръгове, чиято цел бе да установят контакти с кубинското правителство.

Характерна особеност бе, че на този етап президентът Картър не поставяше никакви предварителни условия за водене на преговори за нормализиране на отношенията между двете правителства.

На започналия диалог между двете правителства не се даваше почти никаква гласност в кубинските средства за масова информация. В свой реч от този период Фидел Кастро даде положителна оценка на Джими Картър, което той по-късно потвърди и пред американски журналисти.

Лично аз, заявява Фидел Кастро, имам добро мнение за Картър. Вярвам, че той е единствения президент на Съединените пати през последните години, който е имал положително отношение към нас ... Моето мнение за Картър е, че е възпитан и лично той е честен човек.^[7]

Разбира се, това високо мнение на Фидел не му попречи по-късно да подложи на най-остра критика доктрината на Картър за човешките права.^[8]

За пръв път през месец юни 1977 година бе дадена широка гласност на кубино-американските отношения, когато в Хавана пристигна Барбара Уолтърс, която в момента се ползва с името на най-влиятелен политически коментатор по американската телевизия и приближена до висшите правителствени среди на САЩ и лично до президента Картър. Същата бе приета за интервю от първия ръководител на Кубинската комунистическа партия и кубинското револю-

(р. 8 [f. 96])

ционното правителство, д-р Фидел Кастро Рус. Интервюто по-скоро имаше характер на диалог, който бе записан на видеотейп и по-късно бе излъчен както на американската, така и на кубинската телевизия.

Диалогът, както е известно, бе твърде остър, пряк и откровен. Барбара Уолтърс очевидно, е имала пълна информация по хода на кубино-американските преговори по редица актуални въпроси засягащи най-острите проблеми между двете страни. В своите отговори Фидел Кастро изрази аргументирано становището на кубинското революционно правителство.

Изминаха много години на недобро разбирателство, станаха много неща и логично е, изисква се време за да се преодолеят всички съществуващи проблеми и да се създаде климат позволяващ едно реално подобряване, или по-точно казано, възстановяване на отношенията.

Аз мога да заявя, че от наша страна имаме желание да работим в това направление и ще бъдем отзивчиви също така на добрата воля на Съединените щати в тази насока.

... Историята показва, че за всяка промяна в политиката на САЩ се изисква време и е свързана с преодоляване на съпротивления. Мисля, че е необходимо време да се постигне тази промяна."^[9]

Фидел Кастро подчерта, че при посещението на американския сенатор Джордж Макговърн е бил третиран въпроса за час - точното вдигане на икономическата блокада, за доставка от САЩ на хранителни стоки и лекарства.

Според Фидел Кастро, Макговърн е имал най-добри намерения с това да се направи стъпка напред, което да способства за постепенното вдигане на блокадата. Кубинското правителство

(р. 9 [f. 97])

изразява своето становище, че би могло да отиде на подобно частично вдигане на блокадата, преди да са нормализирани отношенията между двете страни, само при условие, че САЩ се съгласят тези лекарства и хранителни стоки да се

изплащат с кубински продукти - захар, тютюн, никел, нещо на което американската страна очевидно не е готова, поради което кубинското правителство не приема това, тук като би означавало дискриминация и при това не се решава на проблема съществуващ между двете страни в тази сфера.

Остър проблем в отношенията между двете страни е национализираната американска собственост, след победата на кубинската революция, която възлиза над един милиард долара. Становището на кубинското правителство е, че стойността на американската собственост национализирана след победата на революцията десетократно е взета от САЩ чрез огромните американски инвестиции в Куба преди революцията. Освен това САЩ са нанесли огромни щети на Куба през последните седемнадесет години вследствие на икономическата блокада и системните агресивни подривни действия на САЩ спрямо Куба, [10] последното от които бе взривяването на кубинския пътнически самолет на гражданската авиация от агенти на ЦРУ, за което споменахме по-горе. Това принуди кубинското правителство да анулира договора между двете страни за отвлечения на самолети, Фидел Кастро обаче, заяви, че независимо от това, то няма да поощрява лицата, които отвлечат самолети. Дискусии за възстановяване на този договор биха могли да се водят само след вдигането на икономическата блокада.

Друг щекотлив въпрос, който се базира на прословутата доктрина на Картър за "човешките права" е този на 24-те американски затворници в Куба и многобройните кубински затворници осъдени за контрареволуционна дейност. Американската журналистка изрази желанието на правителството на САЩ да бъде направена инспекция на кубинските затвори от международни компетентни органи. Фидел Кастро категорично отхвърли подобни искания, тъй като това

(р. 10 [f. 98])

би означавало накърняване на суверенитета на кубинската страна и, че както американците, така и кубинските политически затворници ще бъдат освободени след изтичането на срока на които те са осъдени.

Много пъти върху нас е упражняван натиск. Сега вие споменахте един случай, но из имам едни въпрос, който можете да поставите на Картър. Защо Долита Доброи и пуерториканските патриоти, които стоят повече от 20 години и затвора ме са освободени? Една жена и няколко патриоти, които стоят четвърт век затворени ... Вие държите в затвора десетте от Велингтон. Цялата световна общественост настоява за освобождаването на тези затворници и вие не ги освобождавате.

В САЩ има десетки хиляди затворници. които по -рали причина на безработица, на глад са били принудени да крадат или да извършат някакво друго престъпление и име не ги пускате на свобода.

Аз считам, че вие трябва да ни дадете пример за това.

За всеки случай не ви кажа: огромното болшинство от тези, които бяха затворници заради контрареволуционни действия вече са на свобода. [11] Освен това ние следвахме една политика все по-гъвкава м все по-щедра по отношение на тези проблеми и денят в който престане враждебността на Съединените щати, когато престанат агресивните действия срещу нишата страна, тогава ние ще имаме още по-добри възможности, за да бъдем още по-щедри към тези лица, за които вие поставяте въпроса. [12]

Кубинското правителство и лично Фидел Кастро в про-

(р. 11 [f. 99])

дължение на много години категорично отхвърляха предложения за обмен на

политически затворници с други страни. За първи път в края на интервюто си от 16 юни т.г. той изрази готовност да бъде разменен американския политически затворник Лънт (бивш резидент на ЦРУ в Куба, осъден на 30 години затвор) с пуерториканската патриотка Лолита Леброн и нейните сподвижници. Освен по неофициален път, за това е направено предложение и по официален път, но все още няма отговор от американската страна.

Сериозен проблем в отношенията между двете страни е кубинската емиграция в САЩ след победата на революцията. В онзи период правителството на САЩ разчиташе да използва тази емиграция в борбата против революцията. Както е известно, от тази емиграция бе селектирана внушителната десантна група, която бе стоварена през месец април 1961 г. на плажа Хирон от американски военни кораби. С тяхното поражение рухнаха и последните надежди за разгром на революцията и реставрацията на капитализма в Куба. Всички по-сетнешни опити за прехвърляне на диверсионни групи на острова под непосредственото ръководство на ЦРУ, многобройните опити за покушения върху живота на кубинските ръководители показаха, че тази кауза безвъзвратно е загубена. Революционното развитие на Куба и политическата консолидация на кубинския народ бяха отишли далеч напред. След емиграцията постепенно бе настъпило истинско разложение. Десетки хиляди обикновени кубинци разбират фаталната грешка, която са извършили, но вече е късно. Съгласно приетия декрет от революционното правителство те вече нямат право да се върнат отново в своята родина. Независимо от това, това не намалява обичта към Родината. нещо повече, в някой среди, особено сред по-младите поколения, отведени като невръстни деца в САЩ, те не само обичат Куба, те обичат и кубинската революция. В Куба през тази година бяха приети 55 кубински младежи, които като невръстни деца, в началото на шейсетте години, са заминали със своите родители непосредствено след победата на революцията.

(р. 12 [f. 99a])

Те работиха като бригадири на строителството, за тях бе създаден документален филм. Кубинските младежи написаха книгата "Въпреки всички на съдбата", която получи голямата награда на "Каса де лас Америкас".^[13] По повод на техния престой в Куба бе създаден вълнуващ документален филм "55 братя", чиито прожекции по кината преминаха с голям успех.

През втората половина на 1977 година и началото на 1978 година отношенията отново се обтегнаха до крайност. Американското правителство бе силно раздражено от ефикасната военна помощ, която правителството на Куба оказваше на революционното правителство на Етиопия за отблъскване на сомалийската агресия. Збигнев Бжежински решава, че момента е твърде подходящ да се стовари цялата вина за събитията в Шаба върху кубинското правителство.

В Хавана пристигна група американски журналисти начело със споменатата по-горе американска журналистка Барбара Уълтърс, които отново поискаха среща с Фидел Кастро.

Повече от очевидно бе, че реакционни среди от администрацията на Картър не бяха съгласни с размразяване на отношенията с Куба, Те положиха извънредно големи усилия да провалят стремежите на Картър и на трезвомислещите политики от американските управляващи среди за продължаване на диалога САЩ - Куба. Тяхната цел бе да парализират процеса на разведряването, а ако не успеят да постигнат това, то "жеста" на Картър да бъде компенсиран с някакви отстъпки от страна на Куба в нейната външна политика, особено що се касае до кубинското военно присъствие в редица африкански страни, притъпяване на последователната антиимпериалистическа политика, особено в момента, когато се извършва подготовка за Шестата конференция на необвързаните страни и не на последно място - отслабване на връзките на Куба към СССР, другите братски социалистически страни и международното комунистическо

(р. 13 [f. 100])

движение. Тези реакционни кръгове много добре знаят, че това няма да се възприеме от кубинското правителство и по такъв начин те ще постигнат целта си: застой на диалога и обтягане на отношенията, като за целта искаха да използват събитията в Шаба. ЦРУ и Бжежински информират президента Картър, че Куба носи цялата отговорност за тези кръвопролития събития, като се позовават на "достоверни" факти. Това предизвиква гневния протест на Картър, който отправи остри обвинения срещу кубинското правителство и извика за неопределено време шефа на американската канцелария в Куба. Малко след това, обаче, стана известно, че Куба не е участвала в тези събития, което принуди Картър да излезе с друга декларация в която той обвиняваме този път Куба за това, че не е спряла нахлуването на катангските метежници от Ангола в Заир и настоя Куба да осъди тези събития, което обаче, Фидел Кастро категорично отхвърли. [\[14\]](#)

Тези шантажи са абсолютно ясни на кубинското революционно правителство и то в никакъв случай не е съгласно на каквито и да било отстъпки в това отношение.

Защо се прави това? Първо, защото беше в ход цялата интервенция в Заир. Защото има хора от администрацията на Картър, които полагат усилия да изфабрикуват свой "Тонкински инцидент", за да оправдаят интервенцията си в Африка. Това е единствения отговор, който мога да дам. [\[15\]](#)

Според Фидел Кастро инициаторите на тази политика на шантаж насочена против нормализиране на отношенията между двете страни са най-реакционните среди от администрацията на Картър, начело със Збигнев Бжежински:

Цял свят знае, че когато се подобряваха отношенията между САЩ и Куба от канцеларията на Бжежински излезе една карта, в която се посочиха всички места в Африка, където имаше кубински

(р. 14 [f. 101])

военен персонал, много от цифрите, които се посочваха бяха фалшиви, на някой места се маркираше, че имаше военен персонал, а в същност там нямаше такъв. С това се целеше да се предизвика един огромен скандал и въпроса за Африка да се превърне в ябълка на раздора и в голяма пречка за подобряване на отношенията между Куба и Съединените щати. [\[16\]](#)

За изясняване на случая Картър изпрати я Хавана двама сенатори, които се срещнаха с Фидел Кастро. След завръщането си те информират Картър, последният свиква пресконференция в Белия дом и пред журналистите разяснява случая и забранява повече да се дава публичност на кубино-американските спорове. С това си решение президентът Картър очевидно, иска да спаси престижа на Збигнев Бжежински, автор на тази злополучна антикубинска кампания.

Ш.

За разлика от политическите и икономическите отношения между двете страни, които се намират в застой, то в областта на културните и спортните взаимоотношения има някои конкретни прояви, инициативата за които е в кубинската страна и прогресивната американска общественост.

Шестнадесет години след скъсването на дипломатически-те отношение, на 18 май 1977 година в Хавана се състоя първата американска културна проява. Това бе концерт на американски джазов състав, който пътуваше на борда на първия американски туристически кораб, който пристигна в Хавана. Концертът се състоя в един от най-представителните театри на столицата – "Меля". Входът беше с покани. Присъстваха и значителен брой американски туристи. За концерта не бяха поканени представители на диплома-

(р. 15 [f. 102])

тическият корпус, нещо което обикновено се практикуваше при гостуване на чуждестранни състави. Очевидно, официалните кубински власти не искаха да се дава гласност на този неофициален концерт.

Сред официалните гости на концерта бяха членът на ПБ на ЦК на ККП и министър на културата Армандо Харт Давалос и съпругата му Айде Сантамария, член на Държавния съвет и директорка на Каса де лас Америкас.

Откриването на концерта стана от говорителката на канал шести на хаванската телевизия, Тересита Сегара само с едно изречение: "Изявено бе желание от американски джазови състави, които пътуват на американски туристически кораб, да дадат концерт пред хаванската общественост, молбата им беше удовлетворена".

Джазовите състави бяха първокласни и концертът премина на изключително високо професионално равнище. Артистите имаха най-хубаво приятелско отношение към публиката, която отначало ги прие съвсем сдържано, по постепенно тя бе "пленена" от изпълнителско изкуство, което тока много допада на кубинската публика. Концертът бе лишен от всякакви светлинни ефекти, крясъци, кълчения и тем подобни.

През втората част на концерта на американските джазови състави акомпанираха известни кубински състави на ударни инструменти. Очевидно, целта беше да се придаде във финалната част израз на дружба и приятелство. Тази идея беше изразена и от ръководителя на джазовия състав от Чикаго.

За тази първа американска културна проява в Хавана средствата за масова информация запазиха пълно мълчание.

Па следващия ден, 19 май, Фидел Кастро се е срещнал и разговарял с групата американски туристи във фойето на хотел "Ривиера".

Втори концерт бе даден в Хавана през месец декември 1977 г. от група американски опери изпълнители. [...]

(р. 16 [f. 103])

През годината в Куба гостуваха видните американски киноартисти Джордж С. Скот, прогресивен американски киноартист, който както е известно, през 1970 година отхвърли наградата "Оскар" и Ван Девер, основателка на "Театър на бедните" в Ню Йорк. Два пъти гостува артистът Хари Белафонте.[\[17\]](#)

И тримата артисти дадоха изявления пред средствата за масова информация в Хавана, в които изразиха най-добрите си чувства към Куба.

По-късно в Куба гостува вдовицата на Ърнест Хемингуей, Мери, която даде обширно интервю пред седмичното хаванско списание "Боемия" в което заяви, че Хемингуей винаги е бил приятел на кубинския народ, неговата революция и лично на Фидел Кастро. Изрази своето възхищение и задоволство за големите грижи с които се поддържа къщата-музей на Хемингуей в Хавана, в която писателят бе живял и творил през последните петнадесет години от своя живот. Тя съобщи, че е постигнато съгласие с кубинското правителство

американски режисьори да заснемат документален филм по местата в Куба, където е живял и творил Хемингуей.

В САЩ през 1977 година за първи път на турне бе кубинската балетна група. През 1978 година в САЩ гостува пълния състав на Кубинския национален балет, чиито спектакли са преминали при изключителен успех.[\[18\]](#) Разменени бяха гостувания на волейболни, баскетболни и боксови отвори между двете страни. Равносметката на резултатите от срещите бе в полза на кубинските отбори, което безспорно дава положително отражение сред прогресивната младеж в Латинска Америка и САЩ.

Една от най-нашумелите спортни прояви през тази година бе боксовия мач на 6 октомври в Ню-Йорк, в който участваха по 11 души от двете страни. Срещата беше предавана директно от Ню-Йорк по кубинската телевизия. Резултатът бе 8 на 3 в полза на кубинските спортисти.[\[19\]](#) Вечерта преди започване на мача, кубинска контрареволуционна група, под условното наименование "Оме-

(р. 17 [f. 104])

га-7" поставя бомба със закъснител пред спортната зала. По чиста случайност избухването на бомбата не причинява жертви. Целта на бандата е била осуетяването на спортната проява.[\[20\]](#)

Заслужава де посочим, че през 1977 година в Хавана бяха издадени два тома с най-хубавите пиеси от американската класика и от съвременни драматурзи. За сега, обаче, не се предвижда постановка на американска пиеса на кубинска сцена.[\[21\]](#)

Значителна културна проява на Куба в САЩ през месец май т. г. бе гостуването на кубинска филмова делегация начело със Сантьяго Алварес, директор на кинопрегледа на ИКАИК (Кубинската кинематография) при Министерството на културата, киноартистката Алина Санчес и кинокритичката Мара Виласис. Посещението на кубинската филмова делегация бе осъществено не по официална държавна линия, а по линия на фирмата а разпространение на филми "ФИЛМЕКС" в гр. Лос Анжелос. По време на посещението на посещението на делегацията в САЩ са били организирани кинофестивали на кубинския филм в градовете: Лос Анжелос, Сан Франциско, Чикаго, Вашингтон и Ню-Йорк. Делегацията е била посрещната много добре в градовете Лос Анжелос и Сан Франциско и добре в останалите градове. Оказано им е било много добро гостоприемство, а на ръководителя на делегацията Сантяго Алварес, Американският филмов институт е устроил тържествено честване в музея на модерните изкуства в Ню-Йорк, където са били прожектирани откъси от негови документални филми.

Особено сърдечно делегацията е била посрещната в Дома на латиноамериканските народи в Ню-Йорк (в миналото той е носил името "Дом на Куба"). На тържеството са присъствали много прогресивни латиноамериканци, които живеят в Ню-Йорк.

По времето на посещението си делегацията е получила наградата "Розентал" от Националната асоциация на кинокритиците на САЩ, която е била присъдена през 1973 година на кубинския филм "Спомени от слабото развитие".[\[22\]](#)

(р. 18 [f. 105])

Голямо внимание е било оказано на кубинската делегация от американската младежка бригада "Венсеремос", която в началото на седемдесетте години, въпреки забраната на официалните власти е посещавала Куба и е участвала в социалистическото строителство и прибирането на захарната тръстика. Делегацията се е срещнала с кубинската бригада "Антонио Масео" за която

споменахме по-горе.

Кубинското киноизкуство е представено на филмовите фестивали в споменатите по-горе американски градове с осем игрални и много документални филми, които са произведени през последните няколко години. По своето съдържание те имат ярко изразен политически характер и засягат такива проблеми като борбата на кубинския народ против испанското колониално владичество, против американския империализъм и контрареволуционните банди в началото на шейсетте години ("Надзирателят", "Бригадирът"), борбата на чилийския народ против фашистката диктатура ("Кантата за Чили"), националноосвободителната борба на Ангола ("Победа на една надежда"), както и филми, които отразяват социалистическото изграждане на Куба. Всички филми с които Куба се представя на фестивалите в САЩ преди това са премирани на кинофестивалите в Москва, Карлови Вари, Лайпциг и Лондон.

Както в кубинския, така и в американския печат се подчертава, че за пръв път през последните двадесет години е била приета кубинска филмова делегация в САЩ, за пръв път е дадена широка възможност на американската публика да види такъв голям брой кубински филми създадени от младата кубинска кинематография. На делегацията е било оказано особено голямо внимание от средствата за масова информация, учредени са били срещи и разговори с американски кинодейци и киноартисти, организирани са били също така и семинари.^[23]

Посоченият по-горе културен и спортен обмен е резултат на започналото размразяване в отношенията между двете страни от началото на 1977 година, но той не е е дело, нито заслуга на прави-

(р. 19 [f. 106])

телството на САЩ, а на прогресивните среди от американското общество и на добрата воля от страна на кубинското правителство, което проявява искрен стремеж за нормализиране на отношенията, но на ПРИНЦИПА НА РАВНОПРАВИЕТО И БЕЗ КАКВИТО И ДА БИЛО ПРЕДВАРИТЕЛНИ УСЛОВИЯ.

IV

В заключение заслужава да отбележим, че реакционните кръгове в администрацията на Картър, начело със Збигнев Бжежински, умело използваша събитията в Шаба, за да спрат процеса на разведряване на отношенията между двете страни.

Аз мисля следното, заявява Фидел Кастро. - Враждебното отношение на САЩ спрямо Куба е на-лошото в тяхната политика. Абсолютно съм убеден, че по отношение на Куба една политика на нормални отношения, една политика на търговски обмен би била много по-интелигентна. Аз не ще Ви кажа - няма да излъжа американците, нито когато и да било - че ще променим нашето послание, че ще променим нашата идеология, че ще променим нашите политически принципи. Ние няма да направим както онази личност от Библията, която за една паница леща продаде правото си на първородно дете. Нашите идеи няма да продадем за никакви пари, нито пък за никакви материални интереси.^[24]

Някой среди в Куба, САЩ и Латинска Америка са изразявали мнение, че пълното нормализиране на отношенията между Куба и САЩ ще има и някой отрицателни последици, главно в сферата на идеологическата диверсия, за което си дава ясна сметка и кубинското правителство:

Историческият опит, в това число и нашия собствен опит, показва, че когато се установяват икономически връзки между две страни, което и да би-

(р. 20 [f. 107])

ло отговорно правителство, което и да било правителство реално загрижело за своя народ, взела предвид тези интереси и тези икономически взаимоотношения, които под една или друга форма упражняват определено влияние в отношенията между правителствата.

Ние в действителност се чувстваме много свободни, не съществуват никакви икономически връзки със САЩ; издържаме на блокадата и в действителност не е необходимо никога да се питаме дали това или онова от нашата международна политика се харесва или не се харесва на Съединените щати. Казвам това защото съм човек реалист и ми харесва да бъда откровен дори и тогава, когато противникът действа добре или зле. Но от гледна точка на САЩ, аз съм убеден, че политиката, която те провеждат към Куба е най-погрешна, за да не употребя и по-силно прилагателно.[\[25\]](#)

При сегашната политическа обстановка, когато интересите на САЩ в Африка до известна степен са подкопани, за което Куба има определени заслуги, не може да се очаква развитие на започналия диалог в началото на 1977 година. Ние сме готови, заяви Фидел Кастро, да отстоим достойно и самоотвержено на империалистическата блокада толкова години, колкото се наложи. Ако някои се примиряват, ако други остават да бъдат подкупени, ако трети стават изменници, Куба ще знае да се държи като пример за това как една революция не капитулира, не се предава и няма да застане на колене.[\[26\]](#)

Това е единствено възможната позиция на Куба. Всякакви отстъпки от тези принципи «иха довели до отслабването огромни, международен престиж на Куба, на нейното вливане върху национално-

(р. 21 [f. 108])

освободителното движение в Латинска Америка и Африка, върху необвързаните страни от всички континенти, топа би означавало притъпяване на антиимпериалистическата тенденция на Шестата конференция на необвързаните страни, която ще се проведе през месец септември 1979 година в Хавана.

Независимо от всичко, времето работи в полза на Куба. Започналият процес не разведряване и отношенията между двете страни, очевидно що бъде забавен, но той няма да спре.

Макар и да сме оптимисти, заявява Фидел Кастро, не вярвам, че отношенията между двете страни ще бъдат възстановени в близко време, нито пък вярвам, че могат да се възстановят през този мандат на Картър. Може-би през втория мандат на Картър, между 1980 - 1984 г., или пък след това.[\[27\]](#)

Хавана, 20.10.1978 г.

(р. 22 [f. 109])

[\[1\]](#) Informe Central de Fidel Castro ante el Primer Congreso del PCC, p. "Granma," 19.12. 1975, La Habana

[\[2\]](#) Salvador Morales: "Antianexionismo y antimperialismo en Martí y el Partido Revolucionario Cubano," rev. Casa No. 109, p. 59, La Habana, 1978

[\[3\]](#) "La historia de las Revoluciones Cuba-Estados Unidos," Pro Rene Alvares Ríos, p. Granma, 2.10.2978, La Habana

[\[4\]](#) "Historia de Cuba," Julio Le Riverand, La Habana, 1977

[\[5\]](#) Виж приложение No. 1

[\[6\]](#) "La Guerra sociológica de los Estados Unidos contra Cuba" rev. "Bohemia," 13.1.1978, La Habana

- [7] Entrevista de Fidel con periodistas norteamericanos, p "Granma," 19 de junio de 1978, La Habana
- [8] Fidel Castro, Santiago de Cuba, 26 de Julio de 1978, Editora Política, La Habana, 1978
- [9] La entrevista de Fidel con la periodista Barbara Walters, rev. "Bohemia," No. 26. 1 de julio de 1977, La Habana
- [10] Rev. "Bohemia," No. 46, La Habana
- [11] На 20 октомври 1978 г. бе освободена кубинска група от 46 затворници, които отпътуваха със самолет за Миами. Преди отпътуването им Фидел Кастро даде пресконференция на летището пред група кубински журналисти, в която заяви, че голяма част от затворниците ще бъдат освободени до края на настоящата година и, че това е проява на добра воля.
- [12] Р. "Granma," 19.6.1978, La Habana
- [13] Contra viento y marea, Grupo Areito, Premio Extraordinario, La juventud de nuestra América, Premio Casa de las Americas, 1978, La Habana
- [14] р. "Granma," 19.6.1978
- [15] lbm
- [16] lbm
- [17] р. "Granma," 1977, La Habana
- [18] El publico estadounidense podrá apreciar otro logro cultural de la Revolución Cubana, expresa Alicia Alonso, p. Granma, 29.5.1978, La Habana
- [19] Cuba derroto a los EE.UU en Boxeo, p. "Granma," 7.10.1978, La Habana
- [20] Hacen estallar una bomba en Nueva York, en un intento de sabotear la Lid de boxeo, Cuba-EE.UU., p. "Granma," 7.10.1978, La Habana
- [21] Antología teatro americano, Editorial Arte y Literatura, La Habana, 1977.
- [22] Presentaran en Nueva York ocho filmes Cubanos premiados internacionalmente, p. "Granma," 6.5.1978, La Habana
- [23] Ofreció Conferencia de Prensa delegación de cineastas Cubanos que visito EE.UU, p. "Granma," 15.5.1978, La Habana
- [24] Rev. "Bohemia" No. 26, 1.6.1977, La Habana
- [25] lbm
- [26] Fidel Castro, Santiago de Cuba, 26 de julio de 1978, Editora Política, La Habana, 1978
- [27] r. "Bohemia," No. 26, 1.6.1977, La Habana

Хавана, 20.10.1978

Изготвил: Д. Линков

for official use

EMBASSY OF THE REPUBLIC OF BULGARIA, HAVANA

RELATIONS BETWEEN CUBA AND THE USA - SITUATION AND PERSPECTIVES.

HAVANA, 1978

(f. 88)

The history of relations between Cuba and the United States is the story of an endless series of animosity that has sometimes reached extremes, at other times subsided only to erupt with renewed vigor. The reason for this, on the one hand, is the brutal imperialist aspirations of the USA towards Cuba and on the other hand, the selfless struggle of the Cuban people to win their national independence and social liberation. The beginning of this hostility dates back to the second half of the last century when in 1968 the Cuban people began the famous thirty-year war against Spanish colonial rule "without receiving any support from any Latin American country in the active hostility of the US government towards the efforts of Cuban patriots who sought to supply arms to the combatants". [1]

In the eyes of US imperialist circles of the era, Cuba was a future slave state. According to their calculations, this is not a utopia, but a reality to which they methodically strive. The implementation of this policy begins with the creation of the so-called "annexationist movement", which, according to them, is a logical expression of the "clear mission" that the US believes it is called to fulfill as "Romans on the continent".

"We are Romans," wrote Holmes, "and our successive occupations, battles, and conquests will follow." [2]

When, towards the end of 1897 and the beginning of 1898, the Cuban people were already on the cusp of freedom for which they had shed rivers of blood for thirty years, the United States decided that the time had come to intervene in the war. American troops landed on the island and

(p. 1 [f. 89])

the war turned into a Cuban-American-Spanish. In the city of Santiago de Cuba, the cradle of the Cuban national liberation struggle, American troops disembarked, defeated the Spanish fleet, occupied the city, and prevented the entry of the national liberation movement. Meanwhile, American troops took over Havana and the other major cities of the country. Interventionists and yesterday's Cuban slave owners were deploying a massive campaign to promote the "generous aid" that the Americans gave to Cuba to "liberate" it from Spanish colonial rule.

American diplomacy forced the signing of the Paris Peace Treaty of October 10, 1898, according to which Cuba, the Philippine Islands and Puerto Rico became American colonies. On January 1, 1899, the Spanish colonial authorities handed over power to American General John R. Brooke, who was appointed by the US government as the military governor of Cuba.

In response to the brutal occupation, the Cuban National Liberation Army, which has not yet been disbanded, begins preparing for war again, this time against the country's new colonizers. This forces the Americans to change their tactics.

Washington had apparently heeded London's warnings that taking power in Cuba by force could provoke hostility. [3] The US abandons the annexation project, considering that it can impose its domination over Cuba without annexing it, and in this way it will appear that the demand of the rebel army for an "independent" state has been satisfied.

In 1901, when a Constituent Assembly of Cuba was convened to adopt the country's

first constitution, the United States proposed to include an amendment to the constitution /known as the "Platt Amendment"/. The Constituent Assembly categorically rejected this proposal. The US military governor then declared that until the amendment was passed, the US military would not withdraw from Cuba. In this alternative, the Incorporation

(p. 2 [f. 90])

assembly is forced to vote on the "Platt Amendment", which gives the USA extraordinary privileges: it can interfere unhindered in the internal affairs of the island, and if necessary, American military units can land on the island; the American government can depose and appoint Cuban governments it likes, import unlimited capital, exploit the wealth of our country. In 1903, according to the so-called "reciprocity" treaty, great facilities were given for American imports into Cuba, while Cuban goods (sugar and tobacco) were not given facilities for import into the United States. All this gave the possibility of unlimited domination over the economic and political life of the country. Along with the rapid growth of American capital investments in Cuba, the buying up of the most fertile Cuban lands for nothing is increasing. The cane plantations and the old Spanish sugar factories were bought up. In 1903, the USA "leased" the Cuban port not far from the city of Guantanamo and turned it into its naval base, which, despite the will of the Cuban people, exists to this day.

The brutal US neo-colonial policy towards Cuba is causing the growing discontent of the Cuban people. The emerging skilled Cuban working class became a reliable ally of the peasant masses, who had borne the thirty-year war against the Spanish enslavers. At every manifestation of the freedom-loving spirit of the Cubans, which threatens the interests of the United States, American troops invade Cuba. For 36 years, they occupied the country five times: 1898 - 1902; 1906 - 1909; 1912; 1917 - 1920, and 1933 - 1934.

The awakening consciousness of the Cuban people, inspired by the Great October Socialist Revolution, raised the struggle against American domination over the country to a new higher stage.

(p. 3 [f. 91])

In 1925, the Cuban Communist Party was founded, which united the working class and the peasant masses in the struggle against the local oligarchy and American imperialism.

In the thirties, as a result of the heroic struggle of the people and progressive revolutionary forces, the "Platt Amendment" was repealed. The US government is faced with the need to seek new and more effective methods of asserting its dominance in Cuba. It resorted to the installation of an open fascist dictatorship with the rise to power of the dictator Fulgencio Batista, who was ordered to rearm the Cuban army and take drastic measures against the rising revolutionary wave, a task which Batista successfully coped with. This, to a certain extent, contributes to the disunity of the revolutionary forces and confronts the country with an even greater intensification of the penetration of American monopolies, an increase in corruption and unemployment. With that, Batista's mission was accomplished and the US government removed him from power and installed "more democratic" presidents in his place.

After the Second World War, the struggle of the Cuban people against the American political and economic domination and the puppet dictatorial regimes grew rapidly, which forced the USA to put Batista in power again /10.3.1952/.

However, the ranks of the revolutionary movement are strengthening. The most striking expression of this struggle, as is known, is the attack on the "Moncada" barracks by a group of young revolutionaries led by Fidel Castro.

Obviously, neither the American imperialists nor the oligarchy realized that the armed struggle that began only after five years, five months and five days, on January 1, 1959, would lead to the overthrow of the fascist dictatorship of Batista and the

establishment of a revolutionary power of the people.[4]

(p. 4 [f. 92])

Throughout this difficult period of armed struggle, the United States most actively supported the dictatorial regime and its desperate struggle against the rebel army. On the eve of the victory of the revolution, the Eisenhower government planned to organize the landing of American military units to assist in carrying out a coup and thwart the people's victory. The rapid advance of the rebel troops towards Havana foiled this plan.

After the American government had failed to prevent the collapse of the Batista dictatorship, it decided to do everything possible to stop the revolutionary process and the country, to overthrow the revolutionary government and stop the "contagion" of Cuba in Latin America, as the goal used all means - from armed intervention to the transfer of saboteurs, assassination attempts against Cuban leaders.

The armed intervention on Playa Girón /April 1961/, which was the first defeat of the USA in Latin America, the Caribbean crisis /1962/, the continuous flights of American reconnaissance planes, the economic blockade, an incessant slander campaign against the revolutionary government - all this is a continuation of the nearly century-long hostility of the United States against the freedom-loving aspirations of the Cuban people.[5]

As is well known, in the early 1960s the USA forced all Latin American countries (except Mexico) to break diplomatic relations with Cuba and thus lead the country to complete isolation.[6]

I.

Despite everything, American imperialism was not able to suffocate or stop the development of the revolutionary process in Cuba, which after a decade gave rise to some Latin American countries

(p. 5 [f. 93])

the courage to proceed with the normalization of diplomatic relations with Cuba, which were forcibly severed. The beginning process of thawing relations between Cuba and some democratic governments in Latin America in the early seventies led to the restoration of diplomatic relations of Cuba with Chile, Peru, Venezuela, Colombia, Panama, and Costa Rica. Cuba established diplomatic relations with Guyana and Jamaica,

American diplomacy was no longer able to maintain a dictate over these governments. The failure of the American aggression in Vietnam, the collapse of the Portuguese fascist regime and the strengthening of the national liberation struggle of the former Portuguese colonies in Africa had to some extent diverted the attention of the USA from Cuba. On the other hand, cold-blooded politicians in the USA had come to the very bitter conclusion that the economic blockade, and the continuous hostilities, not only failed to stop the revolutionary process in Cuba, but they were faced with the very unpleasant fact that Cuban military units fought on the battlefields of Africa. The military aid that Cuba gave to Angola, Guinea-Bissau, Mozambique, later Ethiopia, etc., was crucial; something more alarming - the revolutionary process in these countries acquired an increasingly pronounced socialist character. All this caused the need for greater flexibility in US diplomacy towards Cuba - instead of a confrontation that had clearly failed completely, throwing out the hypocritical but seductive bait of normalizing relations between the US and Cuba. Henry Kissinger made his first statements that there could be a thaw in relations between Cuba and the United States, but on the condition that Cuba ceases to "interfere" in the internal affairs of any African countries and withdraws its military units from those countries.

The Cuban revolutionary government did not pay serious attention to these declarations to improve relations

(p. 6 [f. 94])

with Cuba, as it was well aware of the diplomatic moves of Kissinger, who did not mix words with deeds. The most vivid expression of this was the blowing up of the Cuban passenger plane in October 1976 over Barbados by CIA agents.

Pursuant to its proletarian international duty, Cuba continued to provide moral and military aid to the struggling peoples of the former Portuguese colonies in Africa, as well as to a number of other African countries subjected to the systematic aggressive actions of South Africa.

II.

At the beginning of 1977, after the assumption of power by the new president of the USA, Jimmy Carter, for the first time after the breaking of diplomatic relations between Cuba and the USA /January 1961/, a new stage was marked in the relations between the two countries. The Carter administration took concrete steps aimed at normalizing relations between the two countries. Acute hostility towards Cuba was suspended, the flights of American reconnaissance planes over Cuba were suspended, the embargo on American citizens visiting Cuba was lifted, and the Cuban government, for its part, agreed to accept American citizens, although it was clear that such way terrorists, CIA agents can infiltrate Cuba. Regulation of the use of territorial waters for fishing between Cuba and the United States was reached. Finally, at the suggestion of the USA, an agreement was reached for the two countries to open in their respective capitals the so-called "offices for the protection of interests" with a staff of one diplomatic officer and 9 assistants.

In April 1977, Cuba was visited by US Senator George McGovern, a member of the International Relations Committee of the US Senate, who established direct contacts with Cuban leaders.

(p. 7 [f. 95])

In an interview with Cuban journalists when asked "how he felt during his stay in this first socialist country in Latin America," McGovern replied that "he had never felt as free in his life as in Cuba."

Later, representatives of the American business circles were visiting, whose purpose was to establish contacts with the Cuban government.

A characteristic feature was that at this stage President Carter did not set any preconditions for conducting negotiations to normalize relations between the two governments.

The dialogue that began between the two governments was given almost no publicity in the Cuban mass media. In his speeches from this period, Fidel Castro gave Jimmy Carter a positive assessment, which he later confirmed to American journalists.

Personally, says Fidel Castro, I have a good opinion of Carter. I believe he is the only president of the United States in recent years who has had a positive attitude toward us ... My opinion of Carter is that he is well-mannered and personally an honest man.

[7]

Of course, Fidel's high opinion [of Carter] did not prevent him later from subjecting the Carter doctrine of human rights to the most severe criticism.[8]

For the first time, in June 1977, when Barbara Walters, who currently enjoys the name of the most influential political commentator on American television and is close to the highest government circles of the United States and personally to President Carter, arrived in Havana, Cuban-American relations were given wide publicity. She was accepted for an interview by the first head of the Cuban Communist Party and the Cuban revolutionary

(p. 8 [f. 96])

government, Dr. Fidel Castro Ruz. The interview was more like a dialogue that was

videotaped and later broadcast on both American and Cuban television.

The dialogue, as is known, was too sharp, direct and frank. Barbara Walters obviously had complete information on the progress of the Cuban -American negotiations on a number of current issues affecting the most acute problems between the two countries. In his answers, Fidel Castro expressed the opinion of the Cuban revolutionary government in a reasoned manner.

Many years of bad understanding have passed, many things have happened and it is logical that time is required to overcome all existing problems and to create a climate allowing for a real improvement, or more precisely, restoration of relations.

I can state that on our side we are willing to work in this direction and we will also be responsive to the goodwill of the United States in this direction.

... History shows that any change in US policy takes time and involves overcoming resistance. I think it takes time to bring about that change."[\[9\]](#)

Fidel Castro emphasized that during the visit of American Senator George McGovern, the issue of time was addressed - the exact lifting of the economic blockade, for the supply of foodstuffs and medicines from the United States.

According to Fidel Castro, McGovern had the best intentions in taking a step forward to facilitate the gradual lifting of the blockade. The Cuban government

(p. 9 [f. 97])

expresses its opinion that it could go to such a partial lifting of the blockade before the relations between the two countries are normalized, only on the condition that the United States agrees to pay for these drugs and foodstuffs with Cuban products - sugar, tobacco, nickel, something that the American side is obviously not ready for, which is why the Cuban government does not accept this, here as if it would mean discrimination and at the same time it does not solve the problem existing between the two countries in this sphere.

An acute problem in the relations between the two countries is the nationalized American property, after the victory of the Cuban revolution, which amounts to more than one billion dollars. The Cuban government's view is that the value of American property nationalized after the victory of the revolution was taken tenfold by the US through the huge American investment in Cuba before the revolution. In addition, the US has inflicted enormous damage on Cuba over the past seventeen years as a result of the economic blockade and systematic US aggressive subversion of Cuba,[\[10\]](#) the latest of which was the CIA bombing of the Cuban Civil Aviation airliner mentioned above. This forced the Cuban government to cancel the hijacking agreement between the two countries, but Fidel Castro said that regardless, he would not encourage hijackers. Discussions on the restoration of this treaty could only take place after the lifting of the economic blockade.

Another thorny issue that draws on Carter's notorious doctrine of "human rights" is that of the 24 American prisoners in Cuba and the numerous Cuban prisoners convicted of counter-revolutionary activity. The American journalist expressed the desire of the US government to have the Cuban prisons inspected by international competent authorities. Fidel Castro categorically rejected such requests,

(p. 10 [f. 98])

as it would mean violating the sovereignty of the Cuban country and that both American and Cuban political prisoners would be released after the expiration of their sentences.

We have been pressured many times. Now, you mentioned one case, but I have a few questions for you to ask Carter. Why have Lolita Lebrón and the Puerto Rican patriots who have been imprisoned for more than 20 years freed us? A woman and a few patriots who have been imprisoned for a quarter of a century ... You keep ten of Wellington in prison. The entire world community is demanding the release of these prisoners and you are not releasing them.

There are tens of thousands of prisoners in the US, who, due to unemployment or hunger, were forced to steal or commit some other crime, and you do not let them go free.

I think you should set an example for us.

Just in case, I won't tell you: the vast majority of those who were imprisoned for counter-revolutionary actions are now free. [\[11\]](#) Moreover, we have pursued a policy of ever more flexible and ever more generous toward these problems, and the day the hostility of the United States ceases, when the aggressive actions against the niche country cease, then we will have even better opportunities to let us be even more generous to those persons for whom you ask the question. [\[12\]](#)

The Cuban government and Fidel Castro himself in

(p. 11 [f. 99])

the course of many years categorically rejected proposals to exchange political prisoners with other countries. For the first time at the end of his interview on June 16 this year, he expressed his willingness to exchange the American political prisoner Lunt (former CIA resident in Cuba, sentenced to 30 years in prison) with the Puerto Rican patriot Lolita Lebrón and her associates. In addition to informally, a proposal for this has been made officially, but there is still no response from the American side. A serious problem in the relations between the two countries is the Cuban emigration to the USA after the victory of the revolution. At that time, the US government was counting on using this emigration in the fight against the revolution. As is known, from this emigration was selected the impressive landing group that was landed in April 1961 on Playa Girón by American warships. With their defeat, the last hopes for the defeat of the revolution and the restoration of capitalism in Cuba collapsed. All the later attempts to transfer subversive groups on the island under the immediate leadership of the CIA, the numerous attempts on the lives of Cuban leaders showed that this cause was irretrievably lost. The revolutionary development of Cuba and the political consolidation of the Cuban people had gone far ahead. After the emigration, real decay had gradually set in. Tens of thousands of ordinary Cubans understand the fatal mistake they have made, but it is too late. According to the decree passed by the revolutionary government, they no longer have the right to return to their homeland. Nevertheless, this does not diminish the love for the Motherland. moreover, in some circles, especially among the younger generations who were taken as minors to the US, they not only love Cuba, they love the Cuban revolution. 55 young Cubans were accepted in Cuba that year, who, as minor children, in the early sixties, left with their parents immediately after the victory of the revolution.

(p. 12 [f. 99 a])

They worked as construction foremen, a documentary film was created about them. Cuban youth wrote the book "Despite All Fate" which won the grand prize of the "Casa de las Americas ". [\[13\]](#)

On the occasion of their stay in Cuba, an exciting documentary film "55 Brothers" was created, which was shown in cinemas with great success.

In the second half of 1977 and the beginning of 1978, relations were again strained to the extreme. The American government was greatly irritated by the effective military assistance that the Cuban government was providing to the revolutionary government of Ethiopia in repelling Somali aggression. Zbigniew Brzezinski decided that the moment was too opportune to place all the blame for the events in Shaba on the Cuban government.

A group of American journalists headed by the aforementioned American journalist Barbara Walters arrived in Havana, who again requested a meeting with Fidel Castro. It was more than obvious that reactionary circles from the Carter administration did not agree with thawing relations with Cuba. They made extraordinary efforts to thwart the aspirations of Carter and the sober-minded politicians from the American

governing circles for the continuation of the US-Cuba dialogue. Their goal was to paralyze the process of detente, and if they failed to achieve this, then Carter's "gesture" would be compensated by some concessions on the part of Cuba in its foreign policy, especially regarding the Cuban military presence in a number of African countries, a blunting of the consistent anti-imperialist policy, especially at the moment when preparations are being made for the Sixth Conference of the Non-Aligned Countries, and last but not least - a weakening of Cuba's ties to the USSR, other fraternal socialist countries, and the international communist

(p. 13 [f. 100])

movement. These reactionary circles know very well that this will not be accepted by the Cuban government, and in this way they will achieve their goal: stalling the dialogue and straining relations, for which they wanted to use the events in Shaba. The CIA and Brzezinski informed President Carter that Cuba bears full responsibility for these bloody events, citing "credible" facts. This provoked the angry protest of Carter, who made harsh accusations against the Cuban government and recalled indefinitely the head of the American office in Cuba. Shortly thereafter, however, it became known that Cuba had not participated in these events, which forced Carter to issue another statement in which he blamed Cuba this time for not stopping the invasion of Katanga rebels from Angola into Zaire and insisted Cuba to condemn these events, which, however, Fidel Castro categorically rejected.[\[14\]](#)

This blackmail is absolutely clear to the Cuban revolutionary government, and it will by no means agree to any concessions in this regard.

Why is this done? First, because the whole intervention in Zaire was underway. Because there are people in the Carter administration who are trying to fabricate their own "Tonkin incident" to justify their intervention in Africa. That's the only answer I can give.[\[15\]](#)

According to Fidel Castro, the initiators of this policy of blackmail directed against the normalization of relations between the two countries were the most reactionary circles of the Carter administration, headed by Zbigniew Brzezinski:

The whole world knows that when relations between the US and Cuba were improving, a map came out of Brzezinski's office that indicated all the places in Africa where there were Cuban

(p. 14 [f. 101])

military personnel, many of the numbers that were indicated were false, in some places marked that there were military personnel, when in fact there were none. This was intended to cause a huge scandal and make the issue of Africa a bone of contention and a major obstacle to improving relations between Cuba and the United States.[\[16\]](#)

To clarify the case, Carter sent two senators to Havana, who met with Fidel Castro. After their return, they informed Carter, the latter called a press conference in the White House and explained the case to the journalists and forbade any further publicity of the Cuban-American disputes. With this decision, President Carter obviously wants to save the prestige of Zbigniew Brzezinski, the author of this ill-fated anti-Cuban campaign.

III

Unlike the political and economic relations between the two countries, which are at a standstill, in the field of cultural and sports relations there are some concrete manifestations, the initiative for which is the Cuban country and the progressive American public.

Sixteen years after the severance of diplomatic relations, on May 18, 1977, the first American cultural event took place in Havana. It was a concert by an American jazz band traveling aboard the first American cruise ship to arrive in Havana. The concert took place in one of the most representative theaters of the capital - "Mella". Entry

was by invitation. A significant number of American tourists were also present. Representatives of the

(p. 15 [f. 102])

diplomatic corps were not invited to the concert, something that was usually practiced when visiting foreign bands. Apparently, the official Cuban authorities did not want to publicize this unofficial concert.

Among the official guests of the concert were the members of the PB of the Central Committee of the CCP and Minister of Culture Armando Hart Davalos and his wife Haydée Santamaría, member of the State Council and director of Casa de las Americas.

The opening of the concert was made by the speaker of channel six of the Havana television, Teresita Segara with only one sentence: "A desire was expressed by American jazz groups traveling on an American cruise ship to give a concert to the Havana public, their request was granted."

The jazz ensembles were first class and the concert was held at an extremely high professional level. The artists had the most friendly attitude towards the audience, which at first received them quite discreetly, gradually it was "captured" by performance art, which the Cuban audience really likes. The concert was devoid of any lighting effects, screams, kneeling and the like.

In the second part of the concert, the American jazz ensembles accompanied famous Cuban percussion ensembles. Obviously, the goal was to give the final part an expression of camaraderie and friendship. This idea was also expressed by the leader of the jazz band from Chicago.

On this first American cultural event in Havana, the mass media remained completely silent.

Well, the next day, May 19, Fidel Castro met and talked with the group of American tourists in the lobby of the Riviera Hotel.

A second concert was given in Havana in December 1977 by a group of American opera singers. [...]

(p. 16 [f. 103])

During the year, prominent American film artists George S. Scott, a progressive American film artist who famously turned down an Oscar in 1970, and Van Dever, founder of the "Poor People's Theater" in New York, visited Cuba. The artist Harry Belafonte made a guest appearance twice.[\[17\]](#)

All three artists gave statements to the media in Havana expressing their best feelings for Cuba.

Later, Ernest Hemingway's widow, Mary, visited Cuba, who gave an extensive interview to the weekly Havana magazine "Bohemia" in which she stated that Hemingway had always been a friend of the Cuban people, their revolution, and Fidel Castro personally. She expressed her admiration and satisfaction for the great care with which Hemingway's house-museum in Havana is maintained, where the writer

lived and worked during the last fifteen years of his life. She reported that an agreement had been reached with the Cuban government for American filmmakers to shoot a documentary on the places in Cuba where Hemingway lived and worked.

In the USA in 1977, the Cuban ballet group toured for the first time. In 1978, the full composition of the Cuban National Ballet visited the USA, whose performances were a great success. [18] Away volleyball, basketball and boxing openings were exchanged between the two sides. The balance of the results of the meetings was in favor of the Cuban teams, which undoubtedly gives a positive impression among the progressive youth in Latin America and the USA.

One of the loudest sporting events of the year was the boxing match on October 6 in New York, in which 11 people from both sides participated. The meeting was broadcast live from New York on Cuban television. The result was 8 to 3 in favor of the Cuban athletes. [19] The night before the start of the game, a Cuban counter-revolutionary group, under the notional name "Ome-

(p. 17 [f. 104])

ga-7", planted a time bomb in front of the sports hall. By pure chance, the explosion of the bomb caused no casualties. The goal of the gang was to thwart the sporting event. [20]

It is worth noting that in 1977 two volumes of the best plays from the American classics and from contemporary playwrights were published in Havana. For now, however, there are no plans to stage an American play on a Cuban stage. [21]

A significant cultural manifestation of Cuba in the USA in May of this year was the visit of a Cuban film delegation headed by Santiago Alvarez, director of the ICAIC (Cuban Cinematography) Film Review at the Ministry of Culture, film artist Alina Sanchez and film critic Mara Vilasis. The visit of the Cuban film delegation was not carried out on official state lines, but on the lines of the film distribution company "FILMEX" in the city of Los Angeles. During the delegation's visit to the USA, Cuban film festivals were organized in the cities of Los Angeles, San Francisco, Chicago, Washington and New York. The delegation was very well received in the cities of Los Angeles and San Francisco and well in other cities. They were given very good hospitality, and for the head of the delegation, Santiago Alvarez, the American Film Institute gave a gala celebration at the Museum of Modern Art in New York, where excerpts from his documentaries were screened.

The delegation was especially warmly welcomed at the House of Latin American Peoples in New York (in the past it was called "House of Cuba"). The celebration was attended by many progressive Latin Americans who live in New York.

At the time of their visit, the delegation received the "Rosenthal" award from the National Association of Film Critics of the USA, which was awarded in 1973 to the Cuban film "Memories of Underdevelopment". [22]

(p. 18 [f. 105])

Great attention was paid to the Cuban delegation from the American youth brigade "Venceremos," which in the early seventies, despite the ban of the official authorities, visited Cuba and participated in socialist construction and the harvesting of sugar cane. The delegation met with the Cuban brigade "Antonio Maceo" mentioned above. Cuban cinema has been represented at film festivals in the aforementioned American cities with eight feature films and many documentaries that have been produced in the past few years. In their content, they have a pronounced political character and a concern such problems as the struggle of the Cuban people against Spanish colonial rule, against American imperialism and counter-revolutionary gangs in the early sixties ("The Warden", "The Brigadier"), the struggle of the Chilean people against the fascist dictatorship ("Cantata for Chile"), the national liberation struggle of Angola

("Victory of a Hope"), as well as films that reflect the socialist construction of Cuba. All the films with which Cuba is presented at the festivals in the USA were previously premiered at the film festivals in Moscow, Karlovy Vary, Leipzig, and London.

Both the Cuban and American press emphasized that it was the first time in twenty years that a Cuban film delegation had been received in the United States, the first time that the American public had been given a wide opportunity to see such a large number of Cuban films created by the young Cuban cinematography. The delegation received a great deal of attention from the mass media, meetings, and conversations with American filmmakers and film artists, as well as seminars were organized.[\[23\]](#)

The cultural and sports exchange mentioned above is the result of the thawing of relations between the two countries since the beginning of 1977, but it is not the work or merit of

(p. 19 [f. 106])

the US government, but the progressive circles of American society and the goodwill of the Cuban government, which shows a sincere desire to normalize relations, but on the PRINCIPLE OF EQUALITY AND WITHOUT ANY PREREQUISITE CONDITIONS.

IV

In conclusion, it is worth noting that the reactionary circles in the Carter administration, led by Zbigniew Brzezinski, skillfully used the events in Shaba to stop the process of thawing relations between the two countries.

I think the following, says Fidel Castro. - The hostile attitude of the USA towards Cuba is the worst in their policy. I am absolutely convinced that with respect to Cuba a policy of normal relations, a policy of commercial exchange, would be much more intelligent. I will not tell you - I will not lie to the American people, not ever - that we will change our thinking, that we will change our ideology, that we will change our political principles. We will not do like that person in the bible who sold his right to a firstborn child for a pan of lentils. We will not sell our ideas for any money, nor for any material interests.[\[24\]](#)

Some circles in Cuba, the United States and Latin America have expressed the opinion that the complete normalization of relations between Cuba and the United States will also have some negative consequences, mainly in the field of ideological subversion, which the Cuban government is also clearly aware of:

Historical experience, including our own experience, shows that when economic relations are established between two countries, any

(p. 20 [f. 107])

responsible government, any government that really cares about its people, takes into account these interests and these economic relationships, which in one form or another exert a certain influence on the relations between the governments.

We actually feel very free, there are no economic ties to the US; we stand the blockade, and in reality, we need never ask whether this or that of our international policy is liked or disliked by the United States. I say this because I am a realist and I like to be honest even when the opponent is acting well or badly. But from the point of view of the United States, I am convinced that the policy they are pursuing towards Cuba is the most wrong, not to use a stronger adjective.[\[25\]](#)

In the current political situation, when US interests in Africa have been undermined to a certain extent, for which Cuba has certain merits, no development of the dialogue started in early 1977 can be expected.

We are ready, said Fidel Castro, to defend the imperialist blockade with dignity and

selflessness for as many years as necessary. If some acquiesce, if others remain bribed, if others become traitors, Cuba will know how to behave as an example of how a revolution does not capitulate, does not surrender and will not kneel.^[26] This is the only possible position of Cuba. Any concessions from these principles would have led to the weakening of Cuba's enormous, international prestige, of its influence on national-

(p. 21 [f. 10 8])

liberation movement in Latin America and Africa, on the non-aligned countries of all continents, would mean a blunting of the anti-imperialist tendency of the Sixth Conference of the Non-Aligned Countries, which will be held in September 1979 in Havana.

Regardless, time is working in Cuba's favor. The started process of thawing and the relations between the two parties, obviously, will be delayed, but it will not stop.

While we are optimistic, Fidel Castro stated, I do not believe that relations between the two countries will be restored anytime soon, nor do I believe that they can be restored during this Carter term. Maybe during Carter's second term, between 1980 - 1984, or later.^[27]

Havana, 20.10.1978

(p. 22 [f. 109])

^[1]Informe Central de Fidel Castro ante el Primer Congreso del PCC, p. "Granma," 19.12. 1975, Havana

^[2]Salvador Morales: " Antianexionismo y antiimperialismo en Martí y el Partido Revolucionario Cubano," rev. Casa No. 109, p. 59, Havana, 1978

^[3]"La historia de las Revoluciones Cuba-Estados Unidos," Pro Rene Alvares Ríos, p. Granma, 2.10.2978, La Habana

^[4]"Historia de Cuba," Julio Le Riverand, La Habana, 1977

^[5] See application no. 1

^[6]"The sociological war of the United States against Cuba" rev. "Bohemia," 13.1.1978, La Habana

^[7]Entrevista de Fidel con periodistas norteamericanos, p "Granma," 19 de junio de 1978, La Habana

^[8]Fidel Castro, Santiago de Cuba, 26 de Julio de 1978, Editora Política, La Habana, 1978

^[9]Fidel's interview with journalist Barbara Walters, rev. "Bohemia," No. 26. 1 de julio de 1977, La Habana

^[10]Rev. "Bohemia," No. 46, La Habana

^[11] On October 20 , 1978, he was released Cuban group of 46 prisoners who

they departed with plane for Miami . Before the departure them Fidel Castro gave press conference on the airport before group Cuban journalists , in which stated that

big part from the prisoners will be released to the end on the current one year and that it is a manifestation on good will .

^[12]P. "Granma," 19.6.1978, La Habana

^[13]Contra viento y marea, Grupo Areito, Premio Extraordinario, La juventud de nuestra América, Premio Casa de las Americas , 1978, La Habana

[14]p. "Granma," 6/19/1978

[15] lbm

[16] lbm

[17]p. "Granma," 1977, La Habana

[18]The American public can appreciate another cultural achievement of the Cuban Revolution, expresa Alicia Alonso, p. Granma, 29.5.1978, La Habana

[19]Cuba derrotó a los EE.UU en Boxeo, p. "Granma," 7/10/1978, La Habana

[20]Hacen estallar una bomba en Nueva York, en un intento de sabotear la Lid de boxeo, Cuba- EE.UU. , p. "Granma," 7/10/1978, La Habana

[21]Antología teatro americano, Editorial Arte y Literatura, La Habana, 1977.

[22]Presentaran en Nueva York ocho films Cubanos premiados internacionalmente, p. "Granma," 6/5/1978, La Habana

[23]Ofreció Conferencia de Prensa delegación de cineastas Cubanos que visito EE.UU , p. "Granma," 5/15/1978, La Habana

[24]Rev. "Bohemia" No. 26, 1.6.1977, La Habana

[25] lbm

[26]Fidel Castro, Santiago de Cuba, 26 de julio de 1978, Editora Política, La Habana, 1978

[27]r. "Bohemia," No. 26, 1.6.1977, La Habana

Havana , 20.10.1978

Prepared by : D. Linkov